

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 12. maliga serpana 1855.

List 28.

Usmiljene sestre.

(Dalje.)

Tudi molitve ne pozablajo, čeravno jim zanj ne ostaja dosti časa, ker Kristusu v revežih služijo; pa brez molitve bi njih serca oterpnele. Huda skušnja jih tudi veliko od perviga sklepa odverne, in morde samo četert jih svoj namen redu se pridružiti — doseže. Mnogo jih mora odstopiti zavolj bolehnosti; mnogo zavolj premalo bistriga uma; mnogim upade serce zavolj težav ter se obernejo ali v lajši red ali pa ostanejo med svetam. In kdo bi vender še zamogel dvomiti, de bi kakor zlato v ognji poskušene device ne imele v sercu plameče ljubezni, in Božjiga poklica? Taka devica je prava, je resnična junakinja, ki jo mora tudi naj bolj spačeno serce spoštovati. Oče brezbožnikov clo, Voltaire, se jim je močno čudil in rekel, de nikdar večiga daru na zemlji ni, kakor ga te rahločutne device po bolnišnicah človeštvu donajajo. In krivo-verci, protestanti, zlasti Angleži spoznajo, de jim pri vsi bogatiji še usmiljenih sester manjka, de pa ljubezen, ki ta sad rodi, biva edino le v katoliški cerkvi. Zares zamore svoje življenje za druge le samo tisti dati, kdor se je posvetnosti popolnoma odpovedal. Kdor pa je na svet le z nitko še navtezen, mu že sebičnost moč in poterpežljivost v bolnišnici gotovo podkopava in slabi. Te čiste resnice se vsakdo lahko o kužnih boleznih po bolnišnicah prepriča. Posebno o koleri usmiljenih sester niso nikoli dosti prehvaliti mogli; komaj je ena zavolj vedne postrežbe obležala in umerla, že so bile druge na njenim mestu in po več se jih je za poskušnjo oglasilo. Kako pa najetniki po bolnišnicah o tacih časih delajo, naj poterjajo besede francoskiga za duhovne redove sicer ne preveč unetiga zdravnika.

„Prej (po duh. redovih) dobro oskerbovane bolnišnice so se najemnikom prodale, ljudem večidel neobčutljivim in slabiga zadržanja, ki so prisiljeni bolnikom streči, de bi sami zavolj pomanjkanja ne zboleli. Tako malopridni so postali, de se mora za rane potrebno žganje po barvi in okusu spreminjati, če ne bi ga vsiga poserkali. Občutljivi so samo za denar in kako uro bolnikovo; pri komur nič ne čutijo, ga zanemarjajo večidel njemu v korist, ker skušnja priča, de taki brezdnarni reveži dalje žive, kakor dnarni, kterim po vsi moči strežejo in želje spolnujejo. Slednjič so silili k postrežbi v bolnišnicah naj slabeji vojake, clo jetnike in zapornike galej. In te smeti človeštra se rabijo za sr. dolžnost, kteri edino le izvoljene duše zadostiti zamorejo! Bolnišnice so se sicer zročevale najemnikom, ki so naj manj zanje tirjali, zato so pa potem tudi

prav zvito shrambe zopet v najem dajali in slamnice, žimnice, blazine itd. razprodajali.“ „Samo duhovni poklic, ali vojaška palica zamoreta pomagati.“ In ravno iz slednjih besedi, de namreč duhovni red in vojaško palico skup postavlja, zamoremo skleniti, kako malo ga je o tem spričevanji vnetost do duhovnih redov vodila, temveč de mu je gola strašna resnica te besede iz obtežanih pers izguala. Pa bo kdo rekel, saj so zdaj naše bolnišnice z dobrimi strežeji oskerbljene, čimu bomo drugih iskali?

Brate, kaj pa bo z dobrimi strežeji, ako nas Bog s kužnimi boleznimi obiše? Bo mar toliko bolje, kakor na Francoskim? In zamore li naj boljši dekla usmiljeno sestro namestovati? Odgovori mi na to vprašanje. Naj ima strežej angelsko voljo vse prav dobro opravljati, ali pa zares more po angelski volji storiti? Kratko ne! primanjkuje mu vednosti in ročnosti, ki pa ste ravno pri boleznih tako potrebne, de utegne samo zavolj te pomankljivosti bolezen delj terpeti ali clo bolnik umreti. Kteri najemnik ima toliko skušnje, vednosti in ročnosti v bolniški postrežbi, kakor ravno usmiljena sestra, ktera se perve tri leta vedno podučuje, vadi in skušnje starejih sestrá poslušá? Usmiljene sestre nad vsakim bolnikom natanko pazijo in vse naj manjši spremembe in znamnja bolezní zdravniku naznanjajo, ko najemniki ali iz lenobe ali iz nevednosti imenitne in razločivne znamnja in spremembe bolezní zamolčujejo, de se zdravnik nič ne zavé, pri čim de je. Usmiljene sestre zavolj vesti, naj gotovšiga višiga varha, vse zdravnikove povelja in sporočila zvesto ročno in urno spolnujejo, in skrivno donajanje jedil je pri njih skor nemogoče. Ali so vsi strežeji tako vestni? Ali ne premore belič v pest potisnjen neznanu veliko? Usmiljene sestre res prav po materno bolnikom strežejo, in zatorej jim ljudstvo toliko zaupa, zatorej gre vsak rad v njih usmiljeno postrežbo, ko se pa (iz vsakdanje skušnje se lahko vsak prepriča) bolnišnice z najetniki boji huje ko ognja, in ako je le mogoče, dolgo raji terpi, kakor bi vanjo šel. Koliko pa zaupanje in mir duše in serca k zdravju pomagata, vsak, zlasti zdravniki dobro vedó; gotovo več kakor polovica povžitih zdravil. Toliko od postrežbe, zdaj še od varčnosti usmiljenih sestrá. (D. sl.)

Nekoliko iz misionskih naznanil.

(Od 1. sušca 1854 do posled. sveč. 1855.)

(Dalje.)

Koliko spremenjenje, ako se na lansko leto ozremo, ko so zamurci tolikrat delavce dražili in nadlegovali, se med seboj prepirali, in se komaj z

nar večim prizadevanjem dali potolažiti! Kdo je to storil? Ali ne vidimo tukaj Božje roke, moči njegove gnade, ki svojim oznanovavcam pot načenja!

Postrezba, s katero je ozdravljane njih rojakov vidno napredovalo, oblačenje in reja domorodnih otrok, hiša, ki je bila tako čudna proti drugim, lepo obdelovani vert, razne dela, kakoršnih še svoj živi dan niso vidili, vse to se je zmiram dalje okrog razglasovalo, in je vsak dan trumo radovednih privabilo, ki so hotli z lastnimi očmi viditi, kar so slišali, in ptujce sami pozdraviti, ki so toliko čudniga v deželo prinesli. Zraven tega so bili otroci kakor pomočniki k začetku olikaniga in čedniga življenja. Mogli so paziti, da ni kdo z orožjem v hišo stopil: le brez orožja de smejo očete pozdraviti, tako so otroci jim oznanovali, kateri so prihajali. Slehern je bil rad pokoren temu opominovanju. V vsih okolišinah je dobro za mission, ako bojne ljudi, kakoršni so Baričanje, misel presune, da je ta kraj posvečen, na kteriga se ne sme z orožjem. Fantiči so to povelje moško in z nekako priljudnostjo spolnovali. Marsikteri poglavar, ki je prišel iz daljne dalečine, ni mogel zapopasti, zakaj vendar de bi mogel svojo sulico odložiti in je otroka izpraševal zavoljo tega, kateri mu je lepo mirno odgovoril: „kdor hoče našiga očeta pozdraviti, mora svoje orožje zunaj pustiti“; in mogočni se je podvergel, je sulico zunaj na zid naslonil, ter smel potem brez zadržka v poslopje iti in po njem vse ogledati, kolikor se mu je ljubilo.

Ker je Barjanam družljivost in zgovorljivost prirojena, so take obiskovanja sicer veliko časa vzele, dale so pa tudi priložnost, ljudi na Boga, na cil in konec človeka zavračevati, ter z umno previdnostjo marsiktero dobro seme vsejati. Zakej tudi v nar bolj zarobljenim neznabožcu dremlje zavednost do Boga; le zbuditi jo je treba, da se hrepenenje obsirnišiga spoznanja vname. Tako so apostolski namestnik s priserčnim veseljem spoznali, da je marsikteri ravno iz tega namena bolj pogosto hodil, da se mu je spoznanje Božje zmiram bolj budilo, na kar de poprej nihče še mislil ni.

Med mnogoterimi poslanstvi, ki so prihajale od vsih krajev, marsikterokrat od silo deleč, je prišel tudi Moga s svojim poslanstvom Beriškiga naroda. Le ta pride neko saboto-večer k g. Provikarju in jim napové to poslanstvo, ki je štel 60 oseb, reši jih pa ob enim iz napravljene zaderge, ker jim pove, da bodo poslanci pod milim nebesam spali in de jim ni družiga treba, kakor derv in jave (olu podobne pijače). Dali so jim obojiga; na jutro pa je bilo pozdravljenje odločeno. Po sv. maši Moga zopet pride in naznani, da so možje v dvoriši po časti razstavljeni, in čakajo gosp. Provikarja, da bi svoje poročila opravili. Rejenci so prosili, ter se pri pozdravu v red in verste vstopili, kar je temu djanju posebno slovesnost dalo. V tem ko so se rejenci v red stavili, so dali gosp. Provikar za poglavarja primernih oblek, za vsaciga spremljavcov pa motoz steklenih biserov pripraviti, ter so se podali skoz vert na dvor, v kterim se je bila obilna množica pod štirimi poglavarji v štirih razdelkih razverstila.

Ko gosp. Provikar pridejo, so sulice vzdignili in domorodno pesem zapeli, pa nobeden se ne gane s svojiga mesta. Apostolski namestnik se usedejo pred svojo malo trumo na stol. Ko pesem izpojo, pride vodja v sredo in Moga z njim ter g. Provikarja nagovori v svojim domorodnim jeziku, Moga je pa besedo v bariško pretolmačil. Po dol-

gim vvodu, ki je bil s šegami spremljen, reče „de so mu Beriški poglavarji naročili, naj jim njih sinovsko počesenje opravi, se zlasti za to zahvali, da so jim Moga-ta nazaj pripeljali, ki so mislili, da ga ne bo nikoli več; pa de jih vabijo, naj pridejo v njih hribe, kjer so jim zraven senčne tamarinde na visokim in zdravim mestu hišo naredili, od kodar bodo zamogli vse njih hiše pregledovati“. — Gosp. Provikar so odgovorili: kako priserčno jih veseli dobrovoljnost, katero jim ves Beriški narod naznanuje, in de bi že radi zdaj v njih gostoljubno vabljenje privolili, ako bi jih mnogotere dela v Gondokori ne zadrževalo. Ako jim pa Bog življenje ohrani, bodo prihodnje leto njih željo spolnili. — Zdaj se vodja približuje, nekoliko stopinj pred apostolskim namestnikom poklekne, se spoštljivo z životam priklone, in v takim stanu z rokami ob desnici in levi po pesku praska. To viditi, gospod Provikar vstanejo, mu naproti gredo in reko, da naj vstane in k njim gre. Poglavar je zaterdil, da tega ne sme, prosi, da naj pripustijo in se spet usedejo, dokler ne bo ta dolžnost dopolnjena. K temu še Moga pristavi, da bi bili vsi žalostni, ako bi v to ne privolili. Ko se je poglavar do stola priplazil, prime v ravno takim stanu gosp. Provikarjevo desnico, jo nese k svojim ustnicam, potlej na svoje čelo in se le ko se je roka njegove glave dotaknila, vzdigne svoj silno razveseljeni obraz in reče: „Zdaj je prav! ti si veliki oče! oče Baričanov, ob enim tudi naš oče! mi vsi bi bili žalostni, ko bi ti svojiga spoštovanja tako ne smeli skazati, kakor se spodobi“. Potem je prosil, da bi smeli tudi njegovi rojaki priti mu roko kušnit, kateri so se jim ravno tako približevali, kakor glavar. Le temu pa, ki je pred g. Provikarjem klečal, so ukazali rudeče oblačilo darovati, in se le potem se je na svoj stoliček zraven njih usedel. Ta čudna šega je čez uro dolgo terpela, in otroci so tačas mnoge pesmi peli. Poslanci so bili zjutraj in zvečer z velikim volam pogostovani, kteriga je bil nek glavar poprěsnji dan gosp. Provikarju poslal. V obilnim veselji so potem šli z Gondokore, poprej pa so jim mogli še enkrat obljubiti, da jih bodo prihodnje leto obiskali in svojo hišo v posest vzeli.

Zraven tega so pa imeli gosp. Provikar še veliko opraviti z misionišnico, z vertnim plotom, ki ni kljuboval ne ljudem ne zverini, z vodo, ki je bila veliko zemlje odtergala. Od deleč so posiljali poglavarji bičeje za popravljane strehe in kole za vertni plot. Dobivali so zanje bisere, pa to leto so bili z manj zadovoljni, kakor pretečeno leto in veliko rajši so nosili. Ako se pomisli, da je mogel ubogi zamurec butaro trave, na priliko naših škopnikov, ali pol čevlja debelo deblo velikrat dan hodá deleč, nekaj na glavi, nekaj na plečih nesti; je bila pest steklenih biserov gotovo mala reč za njegovo robo in trud. Poslopje pokrili in verte ogradili so bližnji sosedje; jéz pa so mornarji naredili, — vse pod vodstvom in pred očmi g. Provikarja. Do vnebohoda je bilo vse to dodelano, tako de se tudi v nar hušjih plohah ni mogla voda več v znotranje stanovanje cediti, jéz pa je že o prvi povodnji na čevelj debelo nar rodovitniši persti vertu privernil. To se je ljudem posebno mikavno zdelo, ker so vidili, da reka vse spet povračuje, kar je v poslednjim deževji odtergovala. (D. sl.)

Besedovanje

med katoličani in kalvinci.

Ko so se Lutrove in Kalvinove zmote v 16.

stoletji tudi na Francosko vsilovale, so imeli oboji med seboj besedovanja ali prepire, de bi se porazumeli. Eden tacih razgovorov je naslednji, kakor ga iz stare zgodovine posnamemo.

Ludovik Burbonski, Montpensier-ski vojvoda, knez kraljeviga rodú in serčin branivec katoliške vere, je bil svojo hčer Franciško Henriku Robertu, Bullionskimu vojvodu, zaročil, ktera je bila pa po svojim možu in z njim vred v krivoverstvo zašla. To je njeniga pobožniga očeta silno žalilo, in je torej razgovor napravil, de bi svojo malopridno hčer in njeniga moža zopet v sveto zveličavno cerkev zavernil. Od katoliške strani sta bila zvoljena Simon Vigorius in Claudius Xaintes, velika in učena bogoslovca, ki sta bila oba tudi pri sv. Tridentinskim zbirališu. Od krivoverske strani pa sta prišla Janez Spina, miniški uskok, in Hugon Sorellus, kteri je bil zapert, ker je bil neke nespoštene bukve na svitlo dal, za zdaj pa je bil iz ječe izpušen. Prepír je bil v mescu malim serpanu 1566, pri katerim sta pa kalvinca, v tesnobo vgnana, rajši Božjo vsigamogočnost tajila, kakor de bi bila Jezusovo pričujočnost v nar svetejšim zakramentu spoznala. Tako huda je terma krivovercov kteri ne íšejo resnice! Rajši v očitni in spoznani zmoti živé, kakor de bi se ponižali in verovali. Ta prepír se je bil kalvincam tako slabo obnesel, de so v svojim prihodnjim zboru sklenili, se s katoličani ne več v prepír podajati, de bi namreč njih novi skovani evangeli ne imel kaj terpeti, ker si niso upali sprícati, kar so terdili. To sta sprícala kalvinca Genebrandus in pa Launoyus, kteri je tačas kakor „predikant“ v zboru govoril, poznejši pa je bil katolišk. Ravno ta tudi pričá, de je bil Sorellus, eden kalvinskih prepíravcov, v tem razgovoru od sv. Resnjiga Telesa tako pobit, de je Kalvinove zmote naslednjič zavergel in se v katoliško cerkev povernil, za ktero se je potlej v svojih spisih tako serčno zoper kalvinarje poganjal. Če sta pa una dva, zavoljo kterih je bil prepír napravljen, svojo zmoto spoznala ali ne, ni povedano.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. V nedeljo okoli štirih so se podali od tod proti Terstu novi misionarji za srednjo Afriko, za zdaj 4 duhovni (gg. Jož. Staller, Mihael Wurnitsch, Franc Norlang in Alojzi Pircher, iz Briksenske škofije), in pa 12 rokodelcov, Tirolcov. So pravi možaki in viditi prav pripravni za sveti mision; Bog jih spremljaj! — Od g. Možgana je ravno te dni prišlo pismo do njegoviga milostiviga škofa, v kterim naznanja, de je še neprenehama zdrav, in de ga zamurci Kiki prav radi imajo; nar hujši nasprotniki so mu komarji in dnararji (kupčevavci). — Drugi zvezek „*cerkveniga gorornika slovenskiga duhorstra*“ se že natiska in upamo, de bo sredi prihodnjiga mesca že gotov. Pervi zvezek gre dobro spod rok. — „*Drobtince*“ za 1855 (njih 10. tečaj) so ravno prišle na svitlo. Na čelu imajo podobo sv. Liharde, koroške grafinje; pastirsko ogledalo obseže pridige osnovane za godove svetnikov sploh, v ogledalu blaženih mož je tudi Francišek Ksaveri, ranjki Goriški vikári škof; v prigodbah pa, kako so se koroški Slovenci pokristjanili. Sklep obsega sostavno obravnavo „*kateketike*“ od prečastitiga korarja g. Jožefa Rozmana, s čimur je slovensko slovstvo z novim stebclam obogateno, kakoršno se je dosihmal v našim jeziku pogrešalo. Dobi se tudi posebej. Drugo je vse prav, eno bi bilo škoda, ko bi se spolnilo: „*Drobtince*“ v svojim predgovoru slovo jemljó, in ne mislijo več izhajati; vender nam tisti „berž ko ne“ in „menda“ upa-

nje dajeta, de so se samo malo pokujale, se bodo pa v prid Slovincov že še prikazale ob svojim času. — Iz Tersta nam piše 10. t. m. gosp. misionar Pircher: G. Erlacher iz Tridentinske škofije ne pride za nami (kakor je bilo na 27. t. m. določeno). V Egiptu je strašna kolera, (tedaj toliko več molimo za misionarje!) Hvala Bogu! po daljnopisnim naznanilu se zastoj peljemo, (bila je nekaka opovira v začetku). Dunajčan (neki rokodelec, ki mende nima dosti misioniskiga duha), ostane.

* Ravno kar so v založbi Mat. Gerber-ja z dovoljenjem visokočastitljiviga Ljubljanskiga škofijstva na svitlo prišle: „*Rajske Čretice*“ ljubi mladosti v poblaževanje sercá podarjeno ali podučne in molitevne bukvice za otroke, pa tudi za bolj odrašene po Kristofu Šmidu. Te bukvice na 314 stranéh obsegajo branje in molitve. Branje ima štiri oddelke: 1. prvi poduk od Boga za ljube otroke, 2. mali katekizem in kratek poduk za spoved in sv. obhajilo za otroke, 3. pot proti nebesam za otroke ali opominovanje k čednosti, 4. od streženja pri sv. maši. — Molitve pa so: 1. vsakdanje, 2. pri sv. maši, 3. za spoved in sv. obhajilo, 4. za posebniši praznike, 5. mnogoveratne posebne molitve, 6. popoldanje ali večerne molitve (litanije vseh svetnikov, lavretanske litanije), 7. sv. križev pot, 8. cerkvene pesmi. Pridjana jim je tudi prav lepa podobica deteta Jezusa, ki je naša pot in naše življenje. Slovenska beseda je izveratna, natis posebno čeden, cena nizka. Mislimo toraj, de bi bile te bukvice posebno lepo in koristno šolsko darilo.

Na Brezovci smo peto nedeljo po binkostih zares serčno veselje obhajali, ktero se nikakor popisati, ampak le občutiti da. Bili so namreč od vsih faránov toliko spoštovani, od našiga milostljiviga kneza in škofa novoimenovani gosp. fajmošter Janez Potočnik slovesno vmeteni. Ko se je vsa fara že delj časa k ti slovesnosti pripravljala in je bilo v saboto večer že vse polno mlajev krog cerkve do šole in farovža nastavljeno, je bila tudi cerkev znotraj vsa olepšana; s šopki in vencí preprežena, je zares kakor ozaljšana nevesta svojiga ženina pričakovala. Komaj so je zaželeni dan zaznal, že je pokanje možnarjev ne le domačim, ampak tudi sosednim faram veselje Brezovške fare oznanovalo; in je skor neprenehama ves dan in še pozno na večer terpeto.

Kakor so tudi visokočastiti okrajni dekan gospod Jožef Zupan z navadno ginljivo besedo pač prav v pridigi omenili, se ba ta dan za vso Brezovško faro po pravici vedno med tiste štel, ki so v človeškim življenji ko mejniki postavljeni; in tacih dnevov ima vsaki človek nekoliko, n. p. kerstni dan, dan perviga sv. obhajila itd. Razložili so na dalje v pridigi, naprej dolžnosti fajmoštra do faránov, namreč njim, kot svojim ovčicam, od kterih bodo nekđaj odgovor dati mogli, resnice sv. vere skerbno oznanovati, jih pri studencu Božjih gnad, v sv. zakramentih, napajati, in zanje vedno moliti. Potem so pa zložili dolžnosti faránov do njih fajmoštra; namreč de so dolžni besedo Božjo ne le zvesto poslušati, ampak tudi v svojim sercu ohraniti in po nji živeti; sv. zakramente v svoji domači cerkvi prejemati, in sosebno za svoje duhovne pastirje moliti, zakaj, kakor strela le v turne in visoke drevesa rada vdari, so djali, tako tudi satan íše sosebno predpostavljene s svojo peklenko streló oslabiti. Posebno ginljivo pa je bilo, ko so novimu fajmoštru začeli Brezovške farane izročevati, in sicer naj prej očete in matere, predpostavljene in starčke, bolnike in reveže, potem odrašeno mladost in poslednjič otroke, ktere so, kot njih učenik in duhovni oče, že popred toliko radi imeli. Pač prav so to omenili, de, ako hočemo kdaj boljajh časov pričakati, moramo pri mladosti pričeti, de se mladimu sercu ljubezen do sv. čednost vcepi, ohranjuje in uterduje. Malo ktero

oko je bilo brez solz. Za tem nekako resnobnim veseljem pa je še lepši, serčniši veselje prišlo.

Po dokončani službi Božji, pri kateri ste se med drugimi lepimi pesmami tudi dve, za to slovesnost novo narejene pece, smo se podali v zares lepo prostorno novo šolo, ki je bila s posebnim trujenjem noviga fajmoštra zidana. Ko so visokočastiti okrajni dekan noviga fajmoštra, spremljeniga od enajst drugih duhovnov in več prijatelov v šolo med otroke pripeljali, so ti, že komej jih perčakovaje, bolj s strahom nas po kersansko pozdravili: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Gospod okrajni dekan poprimejo to pozdravljenje bolj krepko, in tudi vsa polna šola bolj glasno odgovori: Amen na vekomaj! Ko so pa gosp. dekan rekli, da jim poprejšnjiga učenika kokor njih fajmoštra pripeljejo, so se otrokam že začelo od veselja oči lesketati. Ko pa vse potihne, pristopi lepo belo oblečena deklica Johana Pivk z vencam na glavi in začne v imenu vsih šolarjev govoriti tako:

„Prečastiti gospod fajmošter! Veseli dan smo doživeli! Naše mlade serca od veselja kipijo, ko vidimo, da nam je Božja milost po svitlim škofu Njih za noviga fajmoštra zvolila. Današnji dan nam bo v vednim spominu. Serčno se jim zahvalimo za lepo šolo, katero so nam s tolikim trudam napravili. Kakor mili Jezus, so tudi Oni nas otrociče tu sem poklicali, in so nam mano nebeških naukov lomili in podajali. Ker so za Boga delali, bo Jim tudi Bog poplačal. Vedno bomo tudi mi svoje ročice k Gospodu nebes in zemlje povzdigovali in molili: Dobri Oče, stoterno Jim poverni, karkoli so nam dobriga storili. — Za gotovo vemo, da bo Njih usmiljenje do nevednih otrok tudi zanaprej brez odnehanja, kakor pred. Milo prosimo, da nam Njih dragi jezik še zanaprej Božjo besedo tako vneto oznanuje, sej z vescljem obljubimo, se zvesto po ti poti deržati, katero bodo nam kazali. Bog naj Jih vodi in ohrani, da nas in vso faro večno v kraj pripeljejo, kamor nas je Bog namenil, t. j. v nebeški raj!“

Komej je deklica, ki je zares iz serca te serčno besede govorila, začela, so bile oči šolarjev že polne solza, in ko do arede pride in nekteri glasniga joka zakrivati več ne morejo, se tudi nji solze po lici vderó; vender se premaguje, in celi govor izpelje; zdaj pa ga tudi na glas spusti in v joku nese novimu fajmoštru spisani govor. Prav lahko rečem, nobeno oko ni bilo brez solza, ker se je vidila prava sveta ljubezen. Le nekte, pa se vé de, tudi serčne besede so gospod fajmošter odgovorili. Gospod okrajni dekan, ki so sami rekli, da take serčne in svete ljubezni še niso bili priča, so bili tako ginjeni, da so le s premagovanjem govoriti začeli. Opomnili so otroke, da naj res zopet nikdar tega dneva ne pozabijo, da naj tudi zanaprej toliko ljubezen do svojiga poprejšnjiga učenika in njih sedanjiga fajmoštra ohranijo, da naj pa tudi za nje in za vse mašnike vedno lepo molijo. Potem so se gosp. fajmošter neutrudljivimu šolskimu učeniku g. Leop. Belar-ju zahvalili za poviksanje tega veselja ter mu posebno mladost vse fare priporočili. — Tako veselje se občutiti zamore, nikakor pa se popisati ne da. — Bog živi noviga fajmoštra in vso Brezovško faro! *) Janez.

Od Verhnike. II. — Naprave za ljudaki poduk lepo napredovajo v naši okolici. Pred časum ste bile tukaj le dve ljudski šoli, na Verhniki in v Logatecu; k tema so se poslednje leta pridružile nekte stranske šole, zmed kterih se bodo v kratkim štiri v očitne spremenile. Obravnava za šolo v Premarji se je zgodila

še lansko leto, in že je ondi po redu vstavljen učitelj. V Borovnici so imeli že popred lastniga učitelja, pa dohodki zanj so bili majhni; to spomlad pa so bili po posebni šolski komisii zboljšani, da bo učitelju mogoče bolj zložno obstajati. V Polhovim Gradcu in v Horjulu do zdaj še delavna gg. kaplana Podobnik in Volčič učita privatno šolo; po novi obravnavi ste pa že tudi ondi očitne šoli z lastnimi učitelji zagotovljene, samo da bo treba še lastne šolske hiši pripraviti. Doslej so mnogoteri govorili, da na Kranjskim ni mogoče očitnih šol napravljati, da se ljudstvo zoper to napravo silno upéra; pa ravno vse te štiri obravnave so skazale, da to ni popolna resnica; le na tem je vse, kako da se ljudstvu potreba šole, in mogočnost njene naprave prav razloži, in pri vsim vprašanji prijazno pa tudi resno ravna. Zavoljo poprejšnjiga nasprotniga govorjenja so bili komisijski gospodje Strohmaier, okrajni prednik, Pečar, Verhniški dekan in dotični fajmošter na vsakim imenovanim kraji popred v skerbi, ali bo njih prizadevanje kaj veljalo; pa povsod se jim je početek dobro pospešil, in povsod so bili srenjski možje za šolo veliko bolj voljni, kakor se je pa popred glasilo. da je bila komisija povsod vesela zavoljo dobriga izteka.

Zvezdica za šolo.

Vemo, da se praznik sv. Alojzija, pomočnika šolske mladine, njej v prid, podbudo in veselje, po mnogih krajih dan današnji slovesno obhaja. Tukej pa le povémo, kako se je ta dan pri neki obilno in z dobrim uspeham obiskovani šoli na Slovenskim to leto praznoval, kolikor iz pisemca od prijatla prijatlu poslaniga zvemo. Podoba sv. Alojzija v šoli je bila z lepodušecimi cveticami ozaljšana. Ob devetih je bila šolarska sv. maša, med katero so otrociče lepo, skladno in mično peli. Po sv. maši pa je bila šolska mladina, kolikor je je za to pripravljene bilo, pri sv. obhajilu, in z njo vred tudi — gospod učitelj. Vse je bilo prav gniljivo in spodbudno — tudi za druge ljudi, kterih je bilo prav veliko v cerkev prišlo. Kraj zamolčimo, da ponižnosti tistih, ktere to zadeva, z očitnim razglašanjem ne žalimo; djanje pa naznanimo, ker je gotovo lepo ter vsiga priporočila in občne posueme vredno. —

Mili darovi.

Za katoliško rokodelsko družbo v Ljubljani.

G. K. 5 gold. — F. K. 5 gold. — F. J. 2 gold. — Gosp. A. Čepon 3 gold. — Gosp. Zupanc 3 gold. — Gosp. Drašter 3 gold. — Gosp. Miklavc 2 gold. — I. I. 2 gold. — I. I. 2 gold. —

Za bolnišnico v Jablunki.

Duhoven 2 gold. — Duhoven 1 gold. —

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Izpraznjena Novomeška korarija je podeljena visokočastitimu gospodu Matevžu Svetličič-u, Sempeterskimu fajmoštru v Ljubljani. — Prestavljeni so gospodje kaplani: Janez Koprivnikar v Sentrupert, Simon Rabič v Loski Potok, Mihael Komat v Metliko. Anton Tavčar v Ljubljano za škofoviga kaplana namesto gosp. Jerneja Kerča, kterimu je zavoljo bolehnosti privoljeno za nekoliko časa v pokoj se podati.

V Lavantinski škofii. Pliberska fara je podeljena g. Jak. Westermayer-ju. Rogaskimu fajmoštru, St. Emska fara gosp. namestniku Luk. Sevšek-u, St. Peterska fara pri Vasišnjah gosp. Sebast. Breitensteiner-ju. Staroterška fara pa gosp. Franc. Brunner-ju. fajmoštru v Gornjim Gradu. — Za namestnika pride gosp. Juri Toffant v Rogatec. — Za kaplana pridejo gospodje: Jožef Novak v Rogatec, Jan. Hutter v Pliberg, Jož. Wilfan v Laporje. — Umerl je gosp. Lor. Orozel, duhoven v pokoji, 25. véliciga travna.

*) Gotovo v posebin spodbudek bi bilo Slovencam, ako bi se nam enake dogodbe večkrat pošiljale in po Danici bolj pogosto razglasovale. Vred.